

KONFERENCA NDËRKOMBËTARE NDËRDISIPLINORE

PARKU KOMBËTAR I VJOSËS -

Dialogu i shkencës, kulturës dhe zhvillimit të qëndrueshëm

Organizuar nga **Universiteti "Eqrem Çabej" Gjirokastrë**

Gjirokastrë, më 28 Qershor 2024

Vendi: Universiteti i Gjirokastrës

PROGRAMI I KONFERENCËS

09:30 -10:00	<i>Regjistrimi i pjesëmarrësve dhe marrja e materialeve</i> <i>Holli i Universitetit</i> KAFE
SEANCA PLENARE SALLA: AUDITORI	
10:00 –10:15	Dokumentar: <i>Vjosa, "Lumi që nuk ndalon". Dokumentar multimedial (MSc. Brikena Metaj – Specialiste për marrëdhëniet me publikun, UGJ)</i>
10:15 – 10:40	Fjala e hapjes: <ul style="list-style-type: none">• Prof. dr. Bektash Mema, Rektori i Universitetit "Eqrem Çabej" Fjalë përshëndetëse: <ul style="list-style-type: none">• Znj. Mirela Kumbaro, Ministre e Turizmit dhe Mjedisit• Z. Odise Kote, Prefekt i Qarkut Gjirokastrë• Z. Flamur Golemi, Kryetar i Bashkisë Gjirokastrë• Znj. Alma Hoxha, Kryetare e Bashkisë Përmet
10:40 – 13:00	Referues
10:40 - 11:00	Prof. dr. Ksenofon Krisafi <i>Universiteti Mesdhetar i Tiranës, Shqipëri</i> Tema: <i>The status of Vjosa in the legal-international perspective (Statusi i Vjosës në perspektivën juridiko-ndërkombëtare)</i>
11:00 - 11:20	PhD. hab, Joana Radwanowicz-Wanczewska <i>Universiteti Bialystok, Poloni</i>

	<i>Tema: Remarks on the development of sustainable transport and improvement of the tourist accessibility of regions. (Vërejtje mbi zhvillimin e transportit të qëndrueshëm dhe përmirësimin të aksesit turistik në rajon)</i>
11:20 - 11:40	Prof. asoc. Dr. Selami Xhepa <i>UET (Universiteti Europian i Tiranës), Shqipëri</i> Tema: <i>Let's return to nature what we took from it: model of economic growth with few primary resources (Le t'i kthejmë natyrës çfarë kemi marrë prej saj: modeli i rritjes ekonomike me burime të pakta primare)</i>
11:40- 12:00	Prof. Thomas Chritiansen <i>Universiteti i Salentos, Itali</i> Tema: <i>Where the river meets the sea: englishing the compaign (Aty ku lumi takon detin: anglishtja e fushatës)</i>
12:00 - 12:20	MSc. Jorida Muho <i>Inxhinieri Arkitekthe, Gjirokastër, Shqipëri</i> Tema: <i>Vjosa, the Drino valley and the archeological miracle in it (Vjosa, lugina e Drinos dhe mrekullia e saj arkeologjike)</i>
12:20 - 12:40	Prof. dr. Klodiana Gorica <i>Universiteti i Tiranës, Shqipëri</i> Tema: <i>A critical approach to guide the implementation of a sustainable tourism in the park of the year (Një qasje kritike për të udhëhequr zbatimin e turizmit të qëndrueshëm në parkun e vitit)</i>
12:40 – 13:00	Prof. asoc. Merita Isaraj, Zv/Rektore për Marrëdhëniet me Jashtë dhe Kërkimin Shkencor <i>Universiteti “Eqrem Çabej” Gjirokastër</i> Tema: <i>Parku Kombëtar i Vjosës, një mundësi unikale për shkencë, zhvillim ekonomik dhe social (The National Park of Vjosa, a unique opportunity for science, economic and social development)</i>
13:00 - 13:10	Dr. Belfjore Zifla <i>Akademia e të Rinjve</i> Tema: <i>Prezantimi i Akademisë së të Rinjve pranë Akademisë së Shkencave: objektivat, parimet dhe vizioni i saj</i>
13:10 -15:00	PUSHIM I DREKËS
SEANCAT	
Seanca I: Turizmi alternativ; Financimi dhe impakti i tij social, ekonomik dhe mjedisor; Politikëbërja dhe impakti i saj në zhvillimin e zonës	

Drejtuesët e seancës: Prof. asoc. Irena Boboli, Dr. Daniela Qiqi, Dr. Eduina Guga

Salla: MEDIATEKA (Godina C, Kati III)

15:00 – 15:10	Prof. Dr. Jaho Cana, Prof. Asoc. Kozeta Sala <i>Atraksionet turistike të rrjedhës së mesme të luginës së lumit Vjosa</i>
15:10 – 15:20	Prof. Dr. Dhimitër Çondi, Prof. Dr. Gëzim Sala <i>Pasuritë arkeologjike e trashëgimia kulturore në Luginën e Vjosës dhe impakti i tyre në zhvillimin e turizmit</i>
15:20 – 15:30	Prof. dr. Sabina Veseli, Dr. Erin Pitt, MSc. Mirgen Shametaj <i>Matohasanaj, një kështjellë dhe një fshat tradicional: një xhevahir i turizmit potencial në luginën e Vjosës</i>
15:30 – 15:40	Doc. Dr. Gentian Ruspi, Dr. Majlinda Muka <i>Sfidat, pengesat dhe strategjitë për zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm në Parkun Kombëtar të luginës së Vjosës</i>
15:40 – 15:50	Prof. asoc. Nevila Koçollari Furxhiu <i>Menaxhimi i integruar i zhvillimit të komunitetit në zonën e mbrojtur të luginës së Vjosës</i>
15:50 – 16:00	Prof. asoc. Phd. Saimir Shatku, MSc. Ing. Tofik Jegeni <i>Perspektiva e Konventave dhe legjislacionit juridiko-civil për lumin Radika dhe Vjosa</i>
16:00 – 16:10	Dr. Lorenca Bejko <i>Dinamika e politikave: formimi i zhvillimit të zonës- vështrime nga Parku Kombëtar i Vjosës</i>
16:10 – 16:20	MSc. Ana Çano, MSc. Monika Kolleshi <i>Turizmi alternativ dhe ndikimi i tij në ekonomi. Rast studim: Rajoni jugor i Shqipërisë</i>
16:20 – 16:30	Prof. asoc. Merita Isaraj <i>Rëndësia e kompetencave të gjuhës së huaj në nxitjen e komunikimit ndërkulturor në industrinë e turizmit</i>
16:30 – 16:40	Prof. asoc. Dr. Irena Boboli, Prof. asoc. Manjola Sulaj, MSc. Florjana Pango, Doc. Dr. Drita Luzo <i>Rëndësia e përfshirjes së komunitetit lokal në zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm në pellgun e Vjosës</i>
16:40 – 16:50	PUSHIM (KAFFE)
16:50 – 17:00	Dr. Daniela Qiqi <i>Teknikat efektive të mbnj si faktorë suksesi për sipërmarrjet turistike në luginën e Vjosës, Shqipëri</i>
17:00 – 17:10	Msc. Lufti Gaba , Msc. Rovena Bega <i>Menaxhimi i turizmit të qëndrueshëm dhe mbrojtjes së mjedisit në Parkun Kombëtar të Vjosës</i>

17:10 – 17:20	MSc. Pamela Barjami, Prof. asoc. Maria Agolli, Dr. Arjeta Xhemali, Fioralba Barjami, Endri Xhekollari <i>Vlerësimi turisto-mjedisor i rrethit të Përmetit, përpunimi tradicional i ushqimit dhe produkteve tipike të zonës</i>
17:20 – 17:30	Dr. Robert Çelo, Dr. Zamira Veizi <i>Zhvillimi i zonës së Vjosës në ekonominë lokale dhe ndikimi ekonomiko-shoqëror</i>
17:30 – 17:40	Dr. Zamira Veizi, MSc. Griselda Shehu <i>Menaxhimi i Parkut Kombëtar të Vjosës: Analiza e standardeve dhe modeli ndërkombëtar</i>
17:40 – 17:50	Dr. Eduina Guga, Dr. Bitila Zhuli <i>Ndikimi i treguesve gjeografikë dhe specialiteteve tradicionale të garantuara në zhvillimin ekonomik të luginës së Vjosës</i>
17:50 – 18:00	Dr. Bitila Zhuli, Msc. Alma Kore, MSc. Evionda Skëndi <i>Ndhërveprimi i natyrës dhe njeriut: zhvillimi socio-ekonomik i qëndrueshëm në Parkun Kombëtar të Vjosës</i>
18:00 – 18:10	Msc. Albana Allushaj, Doc. Dr. Drita Luzo, MSc. Sara Bixhaku, Dr. Loreta Mamani <i>Roli i politikëbërjes në zhvillimin e Parkut Kombëtar të Vjosës: Një analizë tematike</i>
18:10 – 18:20	MSc. Leonard Sala, MSc. Fatjon Malaj <i>Evoluimi i legjislacionit mbi trashëgiminë natyrore e kulturore gjatë tranzicionit në Shqipëri. Rasti i lumit Vjosa</i>
18:20 – 18:40	Diskutime
<p>Seanca II: Ekosistemet, biodiversiteti, flora dhe fauna; Siguria ushqimore; Prioritetet dhe rrisqet në shëndetin e popullsisë; Mjedisi dhe ndryshimet klimatike; Teknologjia</p> <p>Salla: Media Room (Godina A, Kati II)</p> <p>Drejtuesët e seancës: Prof. dr. Lavdi Hasani, Prof. asoc. Maria Agolli, Dr. Valeria Pescchia</p>	
15:00 – 15:10	Prof. dr. Lavdi Hasani, Dr. Aneta Çomo <i>Të dhëna për disa heksapodë të gjetur në rajonin e pellgut ujëmbledhës të lumit Kardhiq si pjesë e ekosistemit të parkut natyror të lumit Vjosa</i>
15:10 – 15:20	Dr. Aneta Çomo, Prof. dr. Lavdi Hasani <i>Disa parametra të proceseve mikroevolutive në popullatën e qytetit të Gjirokastrës të vlerësuara nëpërmjet metodës së izonimisë</i>
15:20 – 15:30	Prof. asoc. Maria Agolli, MSc. Pamela Barjami, MSc. Mimoza Llavdaniti, Hamdi Nazeraaj <i>Ngruhja globale, efektet e saj në ndryshimet klimatike, ndikimet në zhvillimin ekonomik në rrethin Gjirokastrë</i>

15:30 – 15:40	MSc. Christiana Kiki <i>Strategji të zhvillimit të “rezistueshmërisë ndaj klimës” për Parkun Natyror të lumit Vjosa: Vërejtje nga literatura</i>
15:40 – 15:50	Ing. Edlira Shehu <i>Vlerësim i gjendjes mjedisore të lumit Vjosa</i>
15:50 – 16:00	PhD. Zhenisa Çuni, PhD. Juljana Xhindoli <i>Një përmbledhje e menaxhimit të dhimbjes postoperative të apendisitit akut në Gjirokastër</i>
16:00 – 16:10	Dr. Sh. M Altin Goxharaj, Doc. Dr Zamira Vllaho, Dr. Sh. M. Jorida Zoga, Dr. Sh. M.Majlinda Kallco <i>BIA dhe sporti: Rëndësia e analizës impedenciometrike në ata që praktikojnë aktivitetet sportive (motorike) dhe rastet klinike në popullsinë e Gjirokastrës dhe Durrësit</i>
16:10 – 16:20	Francesco Zangaro, Dr. Valeria Specchia, Maurizio Pinna <i>Environmental DNA detects genetic and biological diversity of eukaryotic communities in Mediterranean aquatic ecosystems</i>
16:20 – 16:30	PhD. Zhenisa Çuni, Dr. Romeo Mano, MSc. Pamela Barjami <i>Një vlerësim gjithëpërfshirës i sjelljeve me rrezik të lartë të adoleshentëve në Gjirokastër</i>
16:30 – 16:40	PUSHIM (KAFFE)
16:40 – 16:50	PhD. Jonida Çarka <i>Shfrytëzimi i TIK-ut për angazhimin e komunitetit dhe ruajtjen kulturore në Parkun Kombëtar të Vjosës</i>
16:50 – 17:00	MSc. Irma Gjolleshi <i>Parku Kombëtar i Vjosës si një shtyllë e fortë mbështetëse për ndërkombëtarizimin e Arsimit të Lartë në Shqipëri</i>
17:00 – 17:10	Xhesika Gjolleshi <i>Pushteti i hidro-negociatave në parandalimin e pasigurisë së ujërave: Studim rasti, lumi i Vjosës</i>
17:10 – 17:30	Diskutime
<p>Seanca II: Trashëgimia natyrore, kulturore, etnike, fetare, folklorike, gjuhësore Salla: ALUMNI (Godina C, Kati III) Drejtuesët e seancës: Prof. dr. Monica Genesin, Prof. asoc. Spiridhulla Poçi, Prof. Asoc. Merita Gjokutaj</p>	
15:00 – 15:10	Prof. asoc. Spiridhulla Poçi <i>Zbatimi i standardit të gjuhës shqipe në tabelat orientuese dhe informuese</i>

15:10 – 15:20	Prof. asoc. Dr. Merita Gjokutaj Shehu <i>Pasuria e jetës, kërkimi dhe përpunimi i fjalës poetike në poezinë e Petrit Rukës</i>
15:20 – 15:30	Prof. asoc. Monica Genesisin, Prof. asoc. Flora Koleci, Prof. Biljana Mircevska-Bosheva, Dr. Katerina Veljanovska, Assoc. Prof. PhD. Aristotle Spiro <i>Disa metafora të fjalës „ujë“ në frazeologjinë e tre gjuhëve të Ballkanit, nga një këndvështrim gjuhësor konjitiv: Një projekt në vazhdimësi zbatimi</i>
15:30 – 15:40	Prof. asoc. Mimoza Zekaj, Prof. asoc. Merita Isaraj <i>Shqyrtime dhe prurje gjuhësore në ligjërimin e Petrit Rukës</i>
15:40 – 15:50	Dr. Vjollca Rrapai <i>Këngët e dasmës në krahinën e Toskërisë përgjatë lumit Vjosë</i>
15:50 – 16:00	Dr. Sashenka Kamberi <i>Variacione gjuhësore e etnografike të banorëve të rrethit Tepelenë përgjatë lumit Vjosë</i>
16:00 – 16:10	Dr. Yllka Proda, Dr. Ermelinda Kashah <i>Raporti intertekstual i poezisë së autorëve të luginës së Vjosës me kulturën popullore / oralitetin</i>
16:10 – 16:20	Dr. Entela Kore <i>Vështrim kulturor e gjuhësor në zonën e grykëderdhjes së Vjosës</i>
16:20 – 16:30	PUSHIM (KAFFE)
16:30 – 16:40	Dr. Almira Sadikaj <i>Tipare dialektore e krahinore në luginën e Vjosës (Krahina e Mallakastrës)</i>
16:40 – 16:50	Dr. Mirela Saraçi <i>Refleksione lirike në veprën "Emrin e ka dashuri" nga Bardhyl Londo</i>
16:50 – 17:00	MSc. Laureta Konomi <i>Tradita dhe modernizmi në poezinë e Ilirian Zhupës</i>
17:00 – 17:10	MSc. Zeqir Zeqirllari <i>Vëzhgime të disa microtoponimeve përgjatë lumit të Vjosës, Këlcyrë</i>
17:10 – 17:20	Dr. Eljana Kokalari, Msc. Valentina Boboli <i>Përshkrim i rasteve të kontaktit gjuhësor mes shqipes dhe greqishtes në fjalorin teknik</i>
17:20 – 17:30	Ma. Donika Boboli Koci, Ma. Aleksandër Boboli <i>Roli i gjuhës në formimin e identitetit etnik dhe mjediseve të përdorimit të gjuhës së minoritetit grek në Shqipëri</i>
17:30 – 17:40	Msc. Juliana Sinani Pasha <i>Ndërveprimi kulturor, urë e gjallë lidhëse mes luginës së Vjosës e Drinos.</i>
17:40 – 18:00	Diskutime

<p>Seanca IV: Trashëgimia natyrore, kulturore, etnike, fetare, folklorike, gjuhësore; Demografia; Edukimi mjedisor gjithëpërfshirës</p> <p>Salla: SENATI (Godina C, Kati II)</p> <p>Drejtuesët e seancës: Prof. dr. Niko Rogo, Prof. dr. Shyqyri Hysi, Prof. asoc. Mimoza Çarka</p>	
15:00 – 15:10	Prof. Roberto Perna, Prof. dr. Sabina Veseli <i>Përmirësimi i sistemit arkeologjik të luginës së Drinos</i>
15:10 – 15:20	Prof. asoc. Valbona Duri, Prof. dr. Niko Rogo <i>Tipologjia e vendbanimeve rurale dhe potenciali njerëzor në luginën e Vjosës</i>
15:20 – 15:30	Prof. dr. Shyqyri Hysi <i>Vjosa, lumi perëndi i miteve, legjendave dhe kulteve tradicionale shqipëtare</i>
15:30 – 15:40	Drita Avdyli <i>Vlerësuesi i vlerave kulturore të pasurive të paluajtshme në Shqipëri</i>
15:40 – 15:50	Msc. Xhuliana Zdrava, Dr. Mariglen Sherifaj <i>Trashëgimia natyrore dhe zhvillimi i qëndrueshëm në pellgun ujëmbledhës të Vjosës</i>
15:50 – 16:00	Dr. Majlinda Liçi Koçi <i>Objektet e kultit të krishterë, monumentet e kulturës dhe festat e besimit të krishterë në luginën e sipërme të Vjosës si një element nxitës i nxitjes së turizmit fetar dhe kulturor</i>
16:00 – 16:10	MSc. Alban Shahu <i>Bektashizmi i natyralizuar shqiptar dhe panteizmi</i>
16:10 – 16:20	Androkli Nika, Doc. Dr. Drita Luzo Kllapi <i>Parku rajonal i Zagorisë si pjesë integrale e parkut të Vjosës – trashëgimia natyrore, kulturore, folklorike</i>
16:20 – 16:30	MSc. Brikena Metaj <i>Vjosa, “Lumi që nuk ndalon”. Dokumentar multimedial</i>
16:30 – 16:40	PUSHIM (KAFFE)
16:40 – 16:50	Prof. asoc. Albina Sinani, Msc. Fjorentin Ismaili <i>Parku Kombëtar i Lumit Vjosa: Trashëgimia natyrore dhe kulturore për të promovuar turizmin</i>
16:50 – 17:00	MSc. Riki Nikolla <i>Biodiversiteti dhe turizmi në Parkun Kombëtar të Vjosës</i>
17:00 – 17:10	Prof. asoc. Mimoza Çarka, Prof. asoc. Albina Sinani, Doc. Majlinda Bobrati <i>Edukimi për zhvillim të qëndrueshëm dhe ndryshimet klimatike në kurrikulat arsimore</i>
17:10 – 17:20	Dr. Aurora Dibra, MSc. Leonora Haxhiu, MSc. Valbona Mazreku <i>Nevoja për ndërgjegjësimin dhe prezantimin e edukimit mjedisor të</i>

	<i>komuniteteve që jetojnë pranë grykëderdhjes së lumit Vjosa</i>
17:20 – 17:30	<i>Dr. Zhuljeta Lilo, Prof. asoc. Mimoza Çarka</i> <i>Të mësuarit përmes përvojës në natyrë si pjesë e veprimtarive mësimore joformale</i>
17:30 – 17:40	<i>Dr. Loreta Mamani, Msc. Aida Sotiri, Prof. asoc. Mimoza Çarka, MSc. Etleva Korkuti</i> <i>Edukimi i nxënësve si qytetarë aktivë përmes integritit ndërlëndor me në focus Parkun Kombëtar të lumit Vjosë</i>
17:40 – 17:50	<i>Msc. Aida Sotiri, Dr. Loreta Mamani, Prof. asoc. Mimoza Çarka, Msc. Anila Cacaj</i> <i>Rritja e njohurive mjedisore përmes praktikave gjithëpërfshirëse të edukimit në Parkun Kombëtar të Vjosës</i>
17:50 – 18:00	<i>Dr. Brunilda Laboviti, Dr. Elisabeta Kafja, Dr. Loreta Mamani</i> <i>Si ndikon ekspozimi në natyrë te fëmijët me aftësi ndryshe?</i>
18:00– 18:20	<i>Diskutime</i>